

INFORMATIU AGENDA 21 ESCOLAR DE LLEIDA

Número 1. Any 5. Setembre 2010

Benvinguts/des a l'informatiu, l'eina de comunicació periòdica entre els centres que participeu en el programa d'Agenda 21 Escolar i la secretaria del programa, i també entre els centres.

Us convidem a enviar-nos les vostres notícies i informacions, fotos de les vostres actuacions,... i tot allò que creieu que pot ser d'interès per al programa. Moltes gràcies per la vostra participació en l'Agenda 21 Escolar i esperem les vostres aportacions.

INFORMACIÓ DE L'AGENDA 21 ESCOLAR

ACTE DE SIGNATURA DE COMPROMÍS 1011

Comencem el 5è curs de l'Agenda 21 Escolar de Lleida amb l'acte de signatura dels centres participants, amb el que volem expressar el compromís de cada escola en desenvolupar el seu projecte i el de l'Ajuntament de Lleida, representat pel seu alcalde, de donar-vos suport en el procés.

Dia: Dijous, 14 d'octubre de 2010
Hora: d'11 a 12,15h (arribada dels centres de 10,45 a 11h)
Lloc: Saló de Plens, Palau de la Paeria

Ens agradaria que hi poguessin participar tant alumnes com mestres o professors/es, o si ho creieu més adequat segons el vostre projecte, representants dels pares i mares o d'altres persones de la comunitat educativa.

Per raons d'espai, però, cada escola pot estar representada per un màxim de 3 persones.

Ja heu rebut tota la informació detallada sobre el desenvolupament de l'acte.

Us hi esperem !

PROPOSTA DE FORMACIÓ DE L'AGENDA 21 ESCOLAR

Aquí teniu un resum de la proposta de formació per aquest curs, adreçada de forma especial al professorat dels centres però també a altres persones de la comunitat educativa que hi puguin estar interessades (pares i mares, monitors i monitores de menjador o d'activitats extraescolars, personal de cuina i neteja, personal administratiu,...)

Curs “L’Agenda 21 Escolar... som - hi!”

Curs de formació inicial adreçat especialment als centres que comenceu aquest any a l’Agenda 21 Escolar o per tal de què més persones dels centres participants (mestres, professors, comissió ambiental...) puguin formar-se i participar de forma més activa en el projecte.

Dates: Dimecres, 13 i 20 d’octubre de 2010
Horari: De 17,30 a 19h
Durada: 3h
Lloc: Agenda 21 Escolar de Lleida - Regidoria de Medi Ambient

Curs “Un hort a l’escola”

Formació inclosa en el Pla de Formació de Zona del Segrià

Curs de formació adreçat als centres que inicien o continuen un projecte d’hort escolar o interessats en fer-ho en propers cursos, amb sessions teòriques, pràctiques, de presentació de recursos i d’experiències.

Dates: Dijous, 7, 21 i 28 d’octubre; 4, 18 i 25 de novembre de 2010; 13 i 27 de gener de 2011
Horari: De 17,30 a 19,30h
Durada: 16h
Lloc: CRP Segrià i centres escolars de Lleida

Si el nombre d’inscrits al curs ho aconsella, en les sessions 2, 3 i 4 es dividirà el grup en 2 subgrups: un subgrup serà els dijous 21/10, 28/10 i 4/11, i l’altre subgrup serà els dimarts 19/10, 26/10 i 2/11.

Grup de treball “El riu Segre”

Formació inclosa en el Pla de Formació de Zona del Segrià

Grup de treball interdisciplinari adreçat a mestres i/o professors/es interessats en elaborar un material didàctic sobre el riu Segre i el seu patrimoni (natural, històric, cultural, ecològic,...). És coordinat per la Regidoria de Medi Ambient i Horta de l’Ajuntament de Lleida, en el marc de la Comissió de l’Any del Riu Segre 2010.

Sessió inicial de trobada i programació: Dilluns, 15 de novembre de 2010
Durada total: 40h

Curs “Un jardí a l’escola”

Formació inclosa en el Pla de Formació de Zona del Segrià

Curs de formació adreçat als centres que inicien o continuen un projecte de jardí a l’escola o interessats en fer-ho en propers cursos, amb sessions teòriques, pràctiques, de presentació de recursos i d’experiències.

Dates: Dilluns, 25 d’octubre; 8 i 22 de novembre; 13 de desembre de 2010; 17 i 31 de gener i 7 de febrer de 2011
Horari: De 17,30 a 19,30h
Durada: 15h
Lloc: CRP Segrià i centres escolars de Lleida

Seminari de treball “L’hort a l’aula”

Formació inclosa en el Pla de Formació de Zona del Segrià (en tràmit)

Seminari adreçat als centres que ja tenen una certa experiència en projectes d’hort escolar, per tal d’intercanviar experiències i sobretot aprofundir en l’aprofitament didàctic de l’hort, la relació entre el treball a l’hort i a l’aula; l’hort, el currículum i les competències,...

Durada total: 20h (10h presencials, 10h treball personal)

Sessions presencials:

Dates: Dimecres, 27 d’octubre, 24 de novembre de 2010, 19 de gener, 16 de febrer i 16 de març de 2011
Horari: De 17,30 a 19,30h
Lloc: Centre escolar a determinar (Escola Alba)

**Un cop finalitzat el termini d’inscripció al CRP Segrià,
Inscripcions ARA a: agenda21escolar@paeria.cat**

És possible que de cara al segon trimestre hi hagi noves propostes de formació, de les quals us informarem, a finals d'aquest primer trimestre.

RECURSOS PER ALS CENTRES

Agenda Escolar del Medi Ambient i el Desenvolupament 2010-2011

A començament d'aquest curs, els centres de secundària heu rebut alguns exemplars de l'Agenda Escolar del Medi Ambient i el Desenvolupament, un producte d'educació ambiental per a estudiants de secundària editat per la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat (www.diba.cat/xarxasost).

Aquest curs l'Agenda s'endinsa de ple en el món de les tecnologies de la informació i la comunicació amb nous espais virtuals:

- El nou web de l'Agenda Escolar: <http://agendaescolar.diba.cat>. És un espai adreçat als joves, amb més interactivitat, vídeos, qüestionaris online,... i la versió electrònica de l'agenda.
- La comunitat virtual, d'accés restringit, per a professors que utilitzin l'agenda: <http://xarxaenxarxa.diba.cat/>. Un espai per intercanviar experiències, dubtes, comentar activitats,...
- El facebook
- El twitter

Calendari escolar del medi ambient 2010-2011

A començament de curs, els centres de primària heu rebut alguns exemplars d'aquest calendari de paret per a l'aula, editat conjuntament amb l'agenda.

Aquest calendari se centra en aspectes de la vida quotidiana, amb una sèrie de propostes senzilles i informacions orientades a l'acció. A més, hi ha les diades d'interès internacional que s'esdevenen al llarg del curs.

A la mateixa web de l'agenda: <http://agendaescolar.diba.cat> hi trobareu més informació.

NOVETATS AL PROGRAMA “LLEIDA EN VIU”

Com sabeu, el programa Lleida en Viu d'aquest curs ja està en marxa.

Aquest curs trobareu novetats que us poden interessar en les activitats a l'Horta de Lleida, ja que les totes les activitats compten amb la possibilitat de treballar a l'hort de les Aules Taller de Copa d'Or.

Més informació: <http://sostenibilitat.paeria.cat/formacio-educacio-i-sensibilitzacio-ambiental/programa-escolar-d2019educacio-ambiental-lleida-en-viu/per-escolars/formacio-educacio-i-sensibilitzacio-ambiental/programa-escolar-d2019educacio-ambiental-lleida-en-viu/per-escolars/per-escolars>

EXPOSICIÓ “AGENDA 21 ESCOLAR DE LLEIDA 2009-2010”

L'exposició amb els pòsters de les vostres actuacions durant el curs passat ja està a la vostra disposició per tal que la pugueu mostrar (completa o una part) als vostres centres (en una diada especial, en una activitat amb els pares i mares, durant la setmana cultural,...). És molt fàcil de muntar i desmuntar i es transporta en unes còmodes fundes.

Creiem que seria molt interessant que, al llarg de tot el curs, l'exposició pogués haver estat en tots els centres del programa.

Envieu un correu electrònic a la secretaria de l'Agenda 21 Escolar (agenda21escolar@paeria.cat), indicant en quines dates voldríeu disposar de l'exposició.

WEB DE L'AGENDA 21 ESCOLAR DE LLEIDA

Us recordem que a l'adreça

<http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida/>

hi trobareu tota la informació del programa: els projectes dels centres, propostes destacades, formació i documents associats, recursos i documents associats (sol·licituds de recursos,...), l'agenda, els informatius,...

Esperem les vostres aportacions i idees per a millorar-la!

EN XARXA AMB LA XESC

ACTIVITATS A COSMOCAIXA PER ALS CENTRES ESCOLARS

Recordeu que CosmoCaixa ofereix gratuïtats per als centres participants en la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya (XESC), com sou els centres que participeu en l'Agenda 21 Escolar de Lleida.

Les activitats proposades són:

- Taller “Sostenibles o no sostenibles? La nostra petjada ecològica”
Nivell: Educació primària, educació secundària obligatòria
- Itinerari “Sostenibilitat d'un bosc”
Nivell: Educació primària, educació secundària obligatòria
- Teatre científic “Tots amb la terra!”
Nivell: Educació infantil, educació primària

Cal fer la reserva a www.laCaixa.es/ObraSocial i al camp d'observacions escriure XESC10-11

NOTÍCIES DELS CENTRES

Dia sense Cotxes a l'Escola Frederic Godàs

La celebració del Dia sense Cotxes, el passat 22 de setembre, dins dels actes de la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura 2010, s'ha dut a terme a l'Escola Frederic Godàs, centrada en activitats al voltant de l'ús de la bicicleta.

Hi han participat més de 400 alumnes de l'escola, amb activitats de seguretat vial en bicicleta (cicle mitjà i cicle superior) i en la realització d'un mural (educació infantil i cicle inicial) de promoció de la bicicleta.

L'AMPA de l'Escola Frederic Godàs ha treballat intensament per impulsar la mobilitat sostenible a l'escola, amb el disseny de camins escolars segurs per facilitar l'accés amb mitjans sostenibles (a peu, en bicicleta i en transport públic), i per promoure l'ús de la bicicleta entre els alumnes i les famílies, organitzant activitats com cursos per aprendre a anar en bici i tallers de reparació de bicicletes.

L'Ajuntament ha col·laborat amb l'escola millorant el seu entorn: s'ha tancat el pas de vehicles al carrer Salvador Espriu, s'ha millorat el carril bici i s'ha millorat l'accessibilitat global a l'escola. També s'han col·locat aparcabicis dins de l'escola.

L'Institut Joan Oró col·labora en la bicicletada popular contra el canvi climàtic

Més de 2.200 ciclistes van participar enguany en la bicicletada contra el canvi climàtic que s'ha celebrat a Lleida el passat 26 de setembre, en el marc de la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura 2010. "Pedala contra el canvi climàtic" és una iniciativa de la Generalitat de Catalunya que ha assolit enguany la quarta edició i ha superat els 100 municipis adherits.

A Lleida, la pedalada ha estat organitzada per l'Ajuntament de Lleida i coordinada pel Bicicleta Club de Catalunya (BACC). Cal destacar que 10 voluntaris de l'Institut Joan Oró, alumnes de conducció de grups en el medi natural, el club Esport Ciclista Lleida i la Federació Catalana de Ciclisme també hi han col·laborat.

Des del passat mes de març funciona el Centre BTT de Pardinyes, un centre que ofereix rutes guiades en bicicleta, activitats a la natura per a grups i escolars, vestuaris i lloguer i neteja de bicicletes, i pel que ja han passat gairebé unes 2.000 persones.

Esperem que ens feu arribar les novetats sobre el vostre projecte que vulgueu compartir amb els centres de l'Agenda 21 Escolar. I si hi poseu una foto, molt millor! Nosaltres ens encarregarem de fer-ho córrer a través de l'informatiu.

US CONVIDEM...

.... a les Ecoactivitats

Jornada “Demostració de telescopis terrestres amb tots els accessoris necessaris per a la pràctica del Digiscoping”

**eco
activitats**

Propostes de natura
i medi ambient

A càrrec de Shutter, centre de formació i Swarovski, al Centre d'Interpretació de la Mitjana. No cal inscripció

Dia: Dissabte, 16 d'octubre, de 9 a 13h

Taller “Elaboració de productes amb plantes aromàtiques i medicinals”

A càrrec d'Anna Galera, botànica. S'aprendrà a identificar plantes aromàtiques i medicinals, així com les seves propietats, tècniques de cultiu i elaboració de xarops i olis medicinals. Preu: 10 €, material inclòs. Cal inscripció prèvia.

Dia: Dissabte, 23 d'octubre, de 9 a 13h

Curs “És temps de bolets!”

A càrrec de la Secció de Micologia de l'IEI de Lleida. El curs és bàsicament pràctic però també hi haurà una part teòrica d'introducció al món dels fongs. Es faran dues sortides al camp en ambients molt diferents per aprendre a identificar el major nombre d'espècies possible. Preu: 25 €. Cal inscripció prèvia.

Dies: 5, 6 i 7 de novembre; divendres de 17 a 19h; dissabte de 9 a 18h, diumenge, de 9 a 14h.

Exposició “Els bolets de les nostres contrades”

Exposició de la gran diversitat de bolets recollits durant el curs “És temps de bolets!”, amb informació completa de tot el material exposat.

Dies: Del 8 a l'11 de novembre, de 10 a 14h.

Més informació i inscripcions: Regidoria de Medi Ambient i Horta, tel. 973 700 455, a/e: infosostenible@paeria.cat.

... a la nova exposició del Parc de la Mitjana

Vine a veure la nova exposició i l'audiovisual sobre el bosc de ribera de la Mitjana. Horaris de l'exposició: d'octubre a març: de dilluns a divendres, de 10 a 14h; dissabtes, diumenges i festius, de 10 a 14h.

Horaris de l'audiovisual: d'octubre a març: dissabtes, diumenges i festius, de 10 a 14h.

Visites guiades gratuïtes al parc: tots els dissabtes, diumenges i festius, a les 12h.
Més informació: Centre d'Interpretació de la Mitjana.

... a les activitats de celebració de l'Any del Riu

Divendres, 22 d'octubre: "El riu i la música d'autor". Lloc: Ateneu Popular de Ponent. Organitza: Cercle de Belles Arts, Ateneu Popular de Ponent.

Divendres, 5 de novembre: Exposició itinerant "La memòria d'un riu: el Segre". Lloc: Arxiu Històric Provincial de Lleida, Ateneu Popular de Ponent, Associació de Veïns de Grenyana, Associació Amics de la Natura el Xop, Associació de Veïns de Butsènit.

Divendres, 5 de novembre: Cicle de converses: "Quan baixaven els raiers". Lloc: Arxiu Històric Provincial de Ponent

... a participar en el II Concurs de treballs científics, dins de la Setmana de la Ciència 2010

Del 12 al 22 del proper mes de novembre se celebrarà la 15a. Setmana de la Ciència, amb un bon grapat de propostes.

Més informació:

<http://www.setmanaciencia.org/setci10/default.html>

De moment, us animem a participar en el II Concurs de treballs científics, engrescant el vostre alumnat a presentar una àmplia varietat de treballs que versin sobre la biodiversitat i/o l'apropament de les cultures.

El termini d'inscripció finalitza el 30 d'octubre .

Més informació:

http://www.xtec.es/agenda/pdf/bases_concurs_sc10.pdf

TRIA I REMENA...

Jornada tècnica "Menjadors escolars ecològics: una oportunitat educativa"

El passat **dissabte 2 d'octubre**, de 16 a 17h, en el marc de la Fira de Sant Miquel, va tenir lloc aquesta jornada tècnica, organitzada pel Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural i l'Associació Menja sa.

A més de les ponències "L'assignatura de l'alimentació" i "Aprendre a menjar, aprendre a viure" i de la presentació de "Alimentació 360º: recursos pràctics", hi va haver una taula rodona d'experiències docents en funcionament vers l'alimentació.

Si voleu més informació, contacteu amb l'Associació Menja sa: associaciomenjasa@gmail.com

Material didàctic “Mon món, eines per a la reflexió”

Aquest material, adreçat a l'educació en valors a l'aula, és elaborat per la Regidoria de Drets Civils, Cooperació i Immigració, conjuntament amb l'Oficina de Cooperació i Solidaritat de la Universitat de Lleida, la Coordinadora d'ONGD i altres Moviments Solidaris de Lleida.

Més informació: Regidoria de Cooperació, Immigració i Drets Civils, tel. 973 700 457, a/e: cooperacio@paeria.cat

Noves propostes d'educació ambiental de l'Associació Hàbitats

Propostes d'educació ambiental per a infants i joves

L'Associació Hàbitats ha dissenyat un nou catàleg d'activitats educatives per infants i joves, adreçades a escoles i instituts, però també a entitats de lleure i altres organitzacions que realitzen activitats educatives.

La proposta educativa està basada en metodologies participatives i en una visió interdisciplinària de l'entorn natural i social. A més de les inspeccions de riu adaptades per edats, les principals novetats són els tallers pràctics, com el de caixes niu i menjadores d'ocells o de seguiment de rastres, així com nous jocs i dinàmiques sobre temàtiques com el cicle de l'aigua, el canvi climàtic, els usos i aprofitaments dels rius i rieres,...

Més informació: www.associaciohabitats.cat, www.projecterius.cat ; a/e: info@projecterius.cat, tel. 93 421 32 16.

“Fem ciències a l'hort” i “Cuinem les nostres verdures”

Us recomanem aquests dos treballs, molt interessants, guanyadors del segon i tercer premi respectivament del Premi a la Recerca i la Innovació Educatives Angeta Ferrer i Salat (edició 2009):

- Fem ciències a l'hort, de l'Escola Rubió i Ors
- Cuinem les nostres verdures, d'Hermínia Rodríguez i Rosa Maria Teixell.

Escola Rubió i Ors • Coordinació: Antònia Gosull

Hermínia Rodríguez Gisbert • Rosa Maria Teixell Aguilà

Us els podeu descarregar a:

http://www.reus.cat/educacio/EDU_treballs_guanyadors_2009

Exploitant la biodiversitat del Mediterrani, a Recerca en acció

El portal Recerca en acció acaba d'iniciar un nou projecte, Explorant la biodiversitat del Mediterrani. Es tracta de les recerques que fan un grup d'oceanògrafs a diversos indrets, com ara el Canal de Menorca i el canyó submarí del Cap de Creus, per tal d'estudiar les comunitats de coralls blancs que creixen entre 50 i 1.000 metres de fondària. Aquests bancs de corall concentren una elevada biodiversitat, i la informació recollida servirà per proposar la protecció d'aquests espais i la seva inclusió a la xarxa Natura 2.000.

Com sempre, els centres interessats a fer un seguiment actiu del projecte podeu contactar amb Recerca en Acció i conèixer el ventall d'activitats de suport que ofereixen.

Més informació:

http://www.recercaenaccio.cat/agaur_reac/AppJava/ca/index.jsp

Educar per una ciutadania global, curs 2010-2011

Un curs més, Intermón Oxfam fa la proposta “Educar per una ciutadania global” – “Canviar l'escola és canviar el món”, amb una aposta a favor de fomentar el respecte i la valoració de la diversitat com a font d'enriquiment humà, la consciència ambiental i el consum responsable, el respecte dels drets humans individuals i socials, la igualtat de gènere, la valoració del diàleg com a eina per a la resolució pacífica dels conflictes i la participació democràtica, la corresponsabilitat i el compromís en la construcció d'una societat justa, equitativa i solidària.

Hi trobareu, entre altres:

- “Connectant móns”, una proposta de treball en xarxa per a docents i alumnes de diversos països. Entreu a www.conectandomundos.org
- “Kaidara”, un espai telemàtic que recull experiències i recursos educatius. Entreu a www.kaidara.org

“Traguem - ne suc”, el consum de fruita a Opcions

Us recomanem el darrer número de la revista Opcions, el d'aquest estiu 2010, nº 34, dedicat al consum conscient de fruita. Articles ben interessants sobre el per què consumir fruita, el cultiu, la comercialització i la compra, aspectes domèstics (o escolars!)... I una guia pràctica que respon preguntes directes: com identificar la

fruita més bona? com evolucionen les fruites fora de l'arbre? com diferenciar la fruita d'origen local? on és preferible comprar?...

Més informació: <http://cric.pangea.org/index.htm>

PER PENSAR-HI...

En l'Any Internacional de la Diversitat Biològica:

- La revista digital "Sostenible" està publicant reportatges i entrevistes sobre les amenaces i reptes per protegir la biodiversitat a Catalunya.

Els trobareu a:

http://www.sostenible.cat/sostenible/web/noticies/sos_noticies_web.php?cod_idioma=1&seccio=11&num_noticia=17

Un d'ells, sobre les espècies invasores: la primera avaluació realitzada a Catalunya m'ha detectat més de 900.

http://www.sostenible.cat/sostenible/web/noticies/sos_noticies_web.php?cod_idioma=1&seccio=3&num_noticia=438918

- En un estudi sobre biodiversitat als Camps Elisis, trobats cinc exemplars de ratpenat únics a Catalunya.

<http://sostenibilitat.paeria.cat/noticies/trobats-cinc-exemplars-unics-de-ratpenat-als-camps-elisis/>

Agenda 21 Escolar de Lleida

Ajuntament de Lleida

c/ Tallada, 32, 2ª planta. 25002 Lleida

Tel. 973 700 455 Fax. 973 700 459

A/e: agenda21escolar@paeria.cat

Web: <http://sostenibilitat.paeria.cat/agenda-21/agenda-21-escolar-de-lleida/>